

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Katalog over Det Kongelige Biblioteks Haandskrifter vedrørende dansk Personalhistorie. Udgivet af Det Kgl. Bibliotek ved C. Behrend (1925).

Den foreliggende Bog har, som Titlen allerede viser, Bud til alle Dyrkere af dansk Person- og Slægtshistorie, for hvem den betyder en uundværlig Haandbog. Registraturen fremtræder som Fortsættelse af E. Gigas' 1909—15 i 3 Bind udgivne Katalog over Haandskrifterne i det kgl. Bibliothek vedrørende Danmarks Topografi, indre Forhold og Historie. Udarbejdelsen af den længe savnede Vejledning paa en hidtil aldrig systematisk opdyrket Arbejdsmark for faginteresserede er af Bibliotekets Ledelse lagt i den bedste og kyndigste Haand. I en længere Aarrække har Underbibliotekar C. Behrend været beskæftiget med at fremstille et stadig voxende, i Kassetter alfabetisk ordnet Seddelregister over alle Afsendere af Breve, der opbevares i Bibliotheket og som, henstaaende til fri Afbenyttelse i Katalogværelset, har været til stor Nytte for mange, der har raadspurgt dette.

Katalogen tager kun Sigte paa den specielle Biografi, de enkelte Slægters og Personers Historie. De store Samlingspakker af biografisk Indhold, omhandlende Adel, Gejstlighed, Embedsmænd, Læger, Kunstnere o. s. v., vil blive registreret i et følgende Bind. Stoffets Ordning og Overskuelighed, Bogens tiltalende, enkle Udstyr og dens lette Haandterlighed gør den praktisk let brugelig. De store Brevsamlinger, saasom fra H. C. Andersen, Jens Baggesen, P. O. Brøndsted, Fr. Münter, K. M. og K. L. Rahbek, Oehlen-schläger o. m. a. er opført i alfabetisk Orden. Der angives, saavidt muligt, i alle Tilfælde, om Haandskriftet foreligger i Original eller Kopi, ligesom der gives hyppige Frem- og Tilbagevisninger. Selve Kodificeringen af Manuskripterne er gennemført med en umiskendelig indgaaende Kendskab til de forekommende Slægts- og Personnavne og de Tusinder af hjemlige og fremmede Navne behandlet med en Samvittighedsfuldhed og Korrekthed, der fortjener ubetinget Anerkendelse. Særlig for de udenlandske Brevskabers Vedkommende maa dette Arbejde have krævet ofte møjsommelige og tidsvarende Undersøgelser. At der trods al anvendt Omhu kan have indsneget sig Fejltagelser og Inkurier ved Navnetydningen, betyder lidt i Forhold til det i alle Henseender dygtige og fuldtud paaskønnelsesværdige Arbejde, her er ydet. Med største Interesse vil Slægts- og Personhistorikere imødesee Fortsættelsen af Hr. Behrends Publikationer, som for Samlingsbindenes Vedkommende utvivlsomt vil bringe mange Nyfund af Værdi.

L. B.

Bentsen—Kjærulff.

En mig ubekendt Forfatter Per Rygh har været saa elskværdig at sende mig en lille Bog, som han 1925 har ladet trykke i Oslo (Grøndahl & Søn's Bogtrykkeri), og som bærer Titlen: Carl Frederik Bentsen, en biografisk Skisse skrevet for Slægten.

Bogen er næppe i Boghandelen, men da den ikke betegnes som »trykt som Manuskript«, haaber jeg ikke at begaa nogen Indiskretion ved med nogle faa Ord at omtale dens Indhold for Læsere af nærværende Tidsskrift

Hr. Rygh dokumenterer nemlig, at den her omhandlede Carl Frederik Bentsen, der var Lensmand i Værdalen 1814—1818 og senere 1820—1824 Overjæger og Korpsskriver under Trondhjems nationale Jægerkorps, egentlig hed Jørgen Ditlev Kjærulf og var Søn af Forpagter paa Ussinggaard Rasmus Kjærulf og Hustru Maren Bloch Deichmann (jvf. mine Kjærulfske Studier S. 137).

Han maa som ung have faaet en fortrinlig Uddannelse, men Forfatteren har ikke kunnet opspore, hvad det var, der foranledigede ham til at antage et helt andet Navn og kun at staa i Forbindelse med sin Slægt gennem en Mellemand for ikke at faa denne Navneforandring røbet.

Af hans Søkende kendes kun Christiane Frederikke Kjærulf, der var gift med Generallejtnant Chr. Siegfried v. Bassewitz (Kjærulfske Studier S. 443), med hvem Bentsen en enkelt Gang ses at have vekslet Brev.

C. F. Bentsen, der døde 1838, havde i Ægteskab med Eva Clara Schiøller fra Trondhjem († 1851) 1 Søn og 2 Døtre, og af hans Datterbørn kan nævnes Professor Oluf Rygh, Overlærer Karl Rygh og Statsraad Evald Rygh.

C. Klitgaard.

Hr. Dr. Ernst Wiedemann oplyser, at if. Archiv der Kirche St. Petri A. II. b. fol. 168, Hamburg, erhvervede Niels Jensen 2. Juli 1593 en Grav i Kirken, i hvilken hans Fader Borgmester Jens Nielsen i »Waere (Varde?) blev begravet.

Større Skuespillere ved vor Nationalscene end Hans Christian Knudsen (1763—1816) er forlængst glemt, medens Hans Christian Knudsen — der iøvrigt med sin vidtspændende Kunst og som en af Bærerne af Repertoiret igennem et længere Tidsrum ingenlunde var nogen ubetydelig Kunstner — mindes den Dag i Dag for sin patriotiske Virksomhed, særlig for at erstatte Tabet af vor Flaede 1807.

Mere end nogen anden paa sin Tid bidrog Knudsen ved sin Livsførelse til at hæve sin Stand op i et højere Plan, og det er jo ogsaa en bekendt Sag, at han var den første Skuespiller, der blev dekoreret, først med Medaillen »pro meritis«, derefter med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Robert Neie nda m fortæller i sin nysudkomne Bog om ham med Uddrag af hans Dagbøger, hvorledes Knudsen var »maitre de plaisir« hos Hoffet paa Jægerspris hos Arveprinsens Familie og derfor blev Færgemand ved Overfarten ved Frederikssund, og han giver os en sympatisk Skildring af denne — som saa mange af hans Standsfæller — barnlig forfængelige, men hjertensgode, vennelsøle Borger i dette Ords bedste Betydning. — Knudsens Dagbogsoptegnelser 1813—1816, der danner Hovedparten af den 135 Sider store Bog, tegner et tilsvarende Billede af ham, hans patriotiske Gerning, hans Forhold til Hoffet og hans Helbred, der er de Hovedemner, hvorom Optegnelserne drejer sig, og giver Knudsen Oprensning for Beskyldningerne om, at han paatog sig de patriotiske Opgaver af egoistiske Hensyn; heraf er intet Spor.

Bogen er illustreret og forsynet med fortræffelige Noter, et Register og Oplysninger om Knudsens Efterslægt, der er af megen Interesse. Af disse fremgaar det, at en vidtforgrenet Efterslægt efter Knudsen baade i Mands- og Spindelinen blomstrer i Norge.

P. H.

I Tavleform har Statsbaneassistent G. Gravenhorst samlet Efterslægten paa Sværdlinien af Sognepræst i Ahrensböck i Holsten Heinrich Gravenhorst † 1729 og Augusta Margrethe Sophia de la Marche, hvis Børnebørn gik til Danmark. Slægten, der tæller ca. 25 levende Slægtsmedlemmer her i Landet, stammer fra en i Nordtyskland udbredt brunsvigsk Slægt, der har skænket begge Lande en Række gode Borgere i Embeds-, Købmands- og Haandværkerstanden.

Det er beklageligt, at Tavlen ikke giver Oplysning om Anerækken tilbage til den første kendte Gravenhorst (det drejer sig om 4—5 yderligere Slægtled, der ganske vist ikke hører Danmark til); men iøvrigt er det et omhyggeligt udført lille Arbejde i Lighed med den tidligere af Udarbejderen offentliggjorte Stamtavle over sin mødrene Slægt Ortman.

Tavlen fremtræder typografisk set særdeles tiltalende.

P. H.

Den af Landinspektør Eriksen i Odder udgivne Ladefogedslægtens Stamtavle er en Efterslægtstavle og ingen Stamtavle, og skønt den i høj Grad gør Indtryk af at være samlet af en Dilettant — al den Stund der i væsentlig Grad mangler noget saa vigtigt som Datoer og Aarstal, Føde-, Vielses- og Dødssteder, skal det dog gerne erkendes, at Forfatteren aabenbart har gjort et endog meget betydeligt Arbejde for at samle Efterretninger om denne Efterslægt efter Gaardejer i Aalestrup, Rasmus Sørensen Ladefoged († 1720), der 1707 ægtede Kirsten Hansdatter. Skønt Forfatteren altsaa genealogisk set ikke har magtet den ingenlunde lette Opgave, giver den dog et Bidrag, der ikke maa foragtes, til Oplysning om denne sjællandske Storbondeæts Udvikling gennem tre til fire Generationer og kan tjene som typisk Exempel paa en saadan frugtbar Slægts Vækst.

Havde blot ikke Forfatteren haft den usalige Tanke, at denne i vældige Progressioner voksende Slægt skulde trykkes som en egentlig Tavle — thi den samfulde 13 Aen lange — eller rettere brede — Tavlerulle er derved blevet saa uhaandterlig i en almindelig Stue, hvor det dog er Mening, at den skal studeres, at man betænker sig to — nej mange Gange, før man tager den frem og giver sig i Lag med Oprulningen, og det har dog næppe været Maalet med Trykning af et saadant Arbejde. Thi være den fra Formens Side fremholdt som et advarende Exempel. Hvis man endda bare kunde tage de sammenklæbede vældige Ark, hvorfra den bestaar, fra hinanden!

P. H.

Dr. polit. E. Mackeprang har udgivet Dansk Forsikringsstat 1924, Dansk Finansstat 1924, Dansk Grossererstat 1925, Dansk Arkitektstat 1925, de tre sidste i Forbindelse med Hr. E. Dahlberg (Dansk personalhistorisk Bureau). Da et Arbejde for at kunne benævnes en »Stat« maa have opnaaet i alt Fald en vis relativ Fuldstændighed, er Navnet paa disse Bøger noget misvisende; thi herom er der nemlig ikke Tale. Begreberne Forsikringsmand, Finansmand er udflydende, og med Arkitekterne gaar det ikke bedre.

I Forsikringsstaten synes Forfatteren at have faaet alle de Personer med, der har nogen Betydning i dansk Forsikring i Danmark; men Bogen foreligger ogsaa allerede som 4. Udgave og har øjensynligt overvundet sine Børnesygdomme. Dette Arbejde staar sikkert ogsaa Udgiverens Hjerter nærmest, al den Stund han selv er Assurandør, og her kender han selv sit Stof og kan behandle det kritisk. Trods den Aareladning, Dansk Forsikring har

haft i Aarene efter Krigen, er Antallet af de biograferede Personer steget fra 573 i 1917 til 660 i nærværende Udgave.

De andre tre Stater — det drejer sig i alle Tilfælde om 100—160 Sider store Bøger i lille dobbeltspaltet Oktavformat — kan derimod ikke karakteriseres som mere end første Forsøg, de fremtræder som en Samling Biografier af Spidserne indenfor den paagældende Gren af Erhvervslivet, suppleret med Biografier af saadanne Standsfæller, som har besvaret det udsendte Spørgeskema og altsaa selv stillet Materiale til Udgiverens Disposition.

I Grossererstaten er optaget ca. 1000 Grosserere; i Finansstaten ca. 725 til danske Bank-, Sparekasse- og Veksellerervirksomheder knyttede Personer og Arkitektstaten indeholder ca. 350 Biografier saavel af akademiske Arkitekter som af Arkitekter, der kun har praktisk-teknisk Uddannelse, en Sammenblanding, der allerede har fremkaldt højrøstede Protester indenfor Standen.

Biografierne er meget uensartede i deres Indhold, men alligevel er der her skabt Hjælpemidler for Personhistorikere, som ikke bør foragtes; forhaabentlig vil Forsøgene blive efterfulgt af fornyede, forøgede og forbedrede Udgaver, og derfor skal de af en energisk Udgivers Initiativ udsprungne Bøger ogsaa trods Manglerne hilses med den skyldige Paaskønnelse.

P. H.

Platen og Heine.

I sit bekendte malpropre Opgør med Platen (Reisebilder III, Die Bäder von Lucca) ytrer Heine, at enhver Digter ligesom Platen ovenover »sine vanskeligste Poesidigte« bør angive Versemaalet, for at Læseren kan se, om Metriken er i Orden. Dette har dog den Ulempe, at man tror Digterne, undlader at tælle efter og bliver bedraget. »Her i Hamborg«, siger Heine, »har jeg ikke Tid dertil og maa tro Grev Platen uden at tælle efter, ganske som man tror paa de Pengeposer fra Kurantkassen, der bærer en Paaskrift om, hvor mange hundrede Daler de indeholder. Alligevel gives der Exempler paa, at en Lediggænger har aabnet saadan en Pose, talt efter, og fundet et Par Daler for lidt i dem. Særlig naar jeg tænker paa Pengepunge, bliver jeg mistroisk. Thi min Svoger har fortalt mig, at der i Tugthuset i Odense sidder en vis Person, der var ansat ved Postvæsenet og uærlig har aabnet og uærlig udtaget Penge af de Pengeposer, der gik gennem hans Hænder, og atter syet dem kunstig til og sendt dem videre«. Enhver, der læser Stedet, aner, at netop gennem den anstrengte Tilknytning mellem Gavtyvestreger i Poesien og det virkelige Liv, at Platen paa en eller anden Maade staar i Forbindelse men den Bedrager, der sigtes til. At det ogsaa er Tilfældet, erfarer man af et Brev fra Heine til Zimmermann af December 1829. »Den Tyv, der sidder i Odense Tugthus, er en Grev Platen«. I den af J. Fränkel, L. Krähe, Alb. Leitzmann og Jul. Petersen besørgede, ypperligt kommenterede Udgave af Heines Værker (Insel Verlag), Werke IV, 1912, anfores, at Prof. R. Schlösser gennem Landsarkivet i Odense har bragt i Erfaring, at der ifølge Tugthusets Arkivalier ikke har været nogen Fange af Navnet Platen i Aarene 1815—40. Sagen har alligevel sin Rigtighed, blot at Stedangivelsen er forkert. Den paagældende er Digteren Platens kødelige Fætter, Greve Hans Heinrich August Platen, født 16. Maj 1787 i København, Søn af dansk Generalmajor Hans Ludvig Joachim Platen († 1822). Han blev 1805 Fændrik i dansk Livregiment, 1814 Premierløjtnant ved norske

Livregiment, fik 1816 Afsked, blev s. A. ansat som Postmester i Holbæk og 1826 forflyttet i samme Egenskab til Roskilde. Den 24. Jan. 1829 blev han paa Grund af Misligheder suspenderet fra sit Embede, 4. Febr. anbragt i kriminel Arrest, og umiddelbart derefter nedsattes en Kommission, for hvilken han tilstod at have tilvendt sig i alt 2915 Rdlr. ved at opbryde 5 til videre Forsendelse ham betroede Pengebreve og desuden at have udtaget Penge af to til ham indleverede uforsegledede Breve. Kommissionen dømte ham 31. Okt. til at stryges til Kagen og arbejde paa Fæstning paa Livstid. Højesteret idømte ham 12. Maj 1830 samme Straf, dog blev han ved kgl. Reskript af 14. Juli s. A. forskaanet for Kagstrygning og beordret hensat i Møens Tugthus. I 8 Aar tjente han her som Opsynsmand ved Daarekisten og Fangernes Arbejde i Stiftelsens Have. Gentagne Ansøgninger fra ham og hans Moder om Benaadning forblev resultatløse. 1838, 24. Okt., bestemte Kongen, at han vedblivende skulde være Opsynsmand, men ikke anses som Tugthusfange. Først 1841, 18. Juni, blev der givet Ordre til at sætte ham i Frihed.

Grev Platen var langt fra en Forbrydernatur. Han skildres af flere som en paa Sjæl og Legeme svag Mand, hvis vanskelige økonomiske Forfatning havde bragt ham paa Afveje. Lige fra sin modne Alder var han en dyb melankolsk Natur. Grev Platen døde 4. Juni 1842 paa Nordfeld.¹⁾

L. B.

Hr. Oberstudienrat, Professor Andreas Lüders har indsendt følgende genealogiske Oversigt til Oplysning om sin Slægt, til hvilken hører de ret bekendte sto Brødre af et Liv, de to Oliebørn hos Landets Regenters Kabinetssekretærerne Andreas og Peter Lüders, hvis Herkomst hidtil ikke har været bekendt, og over hvem af deres Broderbørn er rejst et smukt Epitafium i Holmens Kirkes Kapel af J. C. Heimbrød (jvfr. min Bog Bremerholms Kirke og Holmens Menighed 1920, 127, 283, 308).

Dirich Lüders, 1626 Borger i Hamborg og Kromand. — Søn: Dirck Lüders d. d., f. Sept. eller Okt. 1634 † 30. Juni 1697, Farver i Hamborg: Børn I—III af andet Ægteskab (29. Aug. 1665) med Catharine Richmans † 29. Maj 1666.

I. Dirck Lüders d. y., f. 29. Maj 1666 † 7. Marts 1699, Farver i Hamborg, g. 21. Jan. 1694 m. Ilsabe Hermens (Isabella Herrmann), f. 14. Apr. 1664 † 16. Sept. 1711. — Sønner A—B.

A. Diderich Lüders, f. 5. Jan. 1695 i Hamborg † 15. Dec. 1755 i Kbhvn., g. 20. Aug. 1728 m. Dorthea Louise Höppner, f. 1. April 1706 † 22. Okt. 1758, bgr. paa St. Petri Kirkegaard. — Søn:

a. Caspar Lüders, f. 12. Aug. 1729 i Slesvig † 20. Marts 1793 i Neustadt, Fuldmægtig ved den kgl. Kabinetskasse i Kbhvn., Toldforvalter i Glückstadt; g. 24. Marts 1763 m. Catharine Sophie Koch, f. 14. Dec. 1741 i Altona † 28. Marts 1814 i Flensborg. — Søn:

a) Andreas Friedrich Lüders, f. 27. Febr. 1772 i Glückstadt † 18. Sept. 1848 i Flensborg, Fuldmægtig ved Flensborg Amtstue, g. 8. Maj 1810 m. Margaretha Dorothea Lüders, f. 22. Juni 1773 † 26. Okt. 1826 i Flensborg.

¹⁾ Generalpostdirektionens Akter: Sagen ang. Grev Platen, Postmester i Roskilde, hans Embedsforhold 1823—30. Højesterets Domsakter i Justits Sagen contra Postmester Grev Platen, pådømt 12. Maj 1830, 108. D. Kancelli 2. Dep. Reg. Res. 1829, 71. Højesterets Slutningsbog og Dombog 1830. 2. Dep. Res. 1838 og 1841.

B. Hans Lüders, f. 5. Juni 1696 i Hamborg † 29. April 1736 paa Rejsen til Ostindien, Købmand i Hamborg og København; g. m. Anna Catharine la Rose.

Dirck Lüders d. æ. Børn af andet Ægteskab med Gesche Westermans (8. Jan. 1667), f. 1. Maj 1646 † 25. Jan. i Hamborg:

II. Andreas Lüders, f. 1. Marts 1674 † 1. Sept. 1727 paa Fredensborg, Kabinetssekretær hos Kong Frederik IV, ugift.

III. Peter Lüders, f. 27. Sept. 1679 † 28. Dec. 1730 i Khvvn., Kabinetssekretær hos Dronning Louise.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

I.

Slekten Resen.

Ifølge stiftsprost Hans Resen Steenstrups selvbiografi, skrevet i 1826, var stiftsprostens morfar Poul Resen, degn i Rolfsted, den sidste mandlige descendent av biskopperne Hans Poulsen R. og Hans Hanssen R., se Nyerup og Krafts Leikon under H. R. Steenstrup.

Poul Resen døde i Halck 1783 og var ifølge Halck kirkebok søn av kgl. strandinspektør i Jylland Anders Resen og Dorthea Søfrensdatter Wandal, død 1739 i Rolfsted som enke.

Poul Resen er ifølge Rolfsted kirkebok født der 1703, men immatrikulert 1724 fra Thistad skole.

Mine danske slektninger har tidligere forgjæves søkt at finde forbindelsen mellom Anders Resen og biskopperne. Kan der nu opplyses noget om forbindelsen?

I hovedbygningen paa Kjeldkjær gaard, som eiedes av stiftsprostens far Hans Severin Steenstrup, staar der indhugget i en sten, at bygningen blev opført 1770 av H. S. Stp. og Hans Resen. Hvem var denne Hans Resen? En søn av degnen Poul Resen kan han ikke ha været, da degnens samtlige barn kjendes. Var han en søn av strandinspektøren, av hvis barn foruten degnen kun kjendes 2 døttre?

Slekten Frisach.

Den første med sikkerhet kjendte av denne slekt er Hans Hansen (eller Larsen?) Frisach, sogneprest til Lom i Norge, f. 1687 † 1744. Ifølge traditionen var han søn av guldsmed Hans Frisach i Aalborg. Ved nøiaktige undersøkelser av arkivalia fra Aalborg er der imidlertid ikke paatruffet nogen Frisach der.

Frisach-navnet har jeg forøvrig kun paatruffet ett eneste sted i dansk genealogisk literatur, nemlig i Kbhvns. universitetsmatrikel, som viser, at Bartholomæus Frisach blev immatrikulert i 1747.

For opplysninger om personer av navnet Frisach, Friesach, vil undertegnede være meget taknemmelig.

Carl J. G. Steenstrup,
Bergingeniør,
Alleveaal Haveby pr. Oslo.

II.

Opplysning søges om Jomfru Anna Christine Stockfleth, født 1714; Datter af Kaptain Wilhelm Stockfleth til Brahesholm og flere Godser paa Fyen, født $^{22}/_{12}$ 1671 † $^{15}/_{2}$ 1725.

Amtmanden over Assens og Hindsgavl Amter — Hans Simonsen — anbefaler, Odense $^{4}/_{12}$ 1731 — Stiftamtmanden Jomfru Anna Christine Stockfleths Ansøgning om at være sin egen Værge; hun er nu 17 Aar og 2 Maaneder og har efter Forældrene arvet i Jordegods og andre Midler 4195 Rd. — Hendes Formynder er Oberstl. Gersdorff paa Kjærsgaard. — Bevillingen anbefales givet hende saa snart hun er fyldt 18 Aar.

v. Eyben,
Postmester,
Ruds-Vedby.

III.

Til Brug ved en Ahnetavle søges Oplysninger om:

1. Engelke Venten (Vendt) f. † i Rendsburg 93 Aar gammel, gift med Johann v. Stricker, f. † 1702 i Rendsburg.
2. Christian Venten (v. Vendt) f. † General Krigs Commissær i Hertugelig Holstensk Tjeneste, Broder til ovennævnte Engelke V.

Hans Datter Sophie Christine v. Vendt, f. 1708 † $\frac{5}{5}$ 1744. Hertugelig Holstensk Hofdame, gift $\frac{10}{5}$ 1727 med Alexander v. Stricker f. $\frac{11}{6}$ 1701 i Rendsburg † $\frac{4}{5}$ 1784 i Rendsburg, Artillerimajor og Søn af ovennævnte Nr. 1 Johann v. Stricker og Engelke Venten.

Vil sætte megen Pris paa at erholde saa fyldige Oplysninger som muligt om ovennævnte to Personer Venten (Vendt), eventuelt ogsaa deres Forældre, samt hvorvidt Familien Stricker førte Vaaben, i saa Fald Beskrivelse af samme eller Aftryk.

NB. Slægtebogs Optegnelser vedrørende Familien v. Stricker og Kaa-lund bleve trykte i Samfundets Tidsskrift for 1912 6te Række, 3die Binds 2det Hefte Side 121—133.

Otto K. Nobel,
Sct. Pedersvej 1. 2. Sal,
Hellerup.

IV.

Skolelærer Rasmus Andersen, Rostved (?), Torsager sogn og Maren Laursdatter fik $\frac{7}{3}$ 1812 en søn, som i daaben $\frac{24}{4}$ s. A. fik navnet Jens Bierring. Det er den senere Jens Andersen Biering, skolelærer bl. a. i Viby, Jylland, død $\frac{20}{11}$ 1872.

Hvorfor fik han navnet Bering (Bierring)? Er han muligvis i slægt med de »rigtige« Bering'er fra Bjerring, Middelsom Herred?

Leif Gundel.

V.

Oplysning søges om Forældrene til:

- I. Andreas Hansen Flensburg, der d. $\frac{19}{1}$ 1686 blev Byskriver i Horsens, hvor han døde d. $\frac{14}{3}$ 1708, 52 Aar gammel, ringere 4 Uger og 3 Dage. Han blev d. $\frac{15}{6}$ 1687 g. m. Anne Thomasdatter (f. $\frac{15}{4}$ 1653, † $\frac{7}{3}$ 1711 i Horsens) og
- II. om Forældrene til Major Ludwig Wiglaur † Febr. 1814, der d. $\frac{16}{4}$ 1783 fik Tilladelse til at ægte Christiane Joachime Paasche (f. 1757 † 1824). Efter en Overlevering skal han være en uægte Søn af Greve Fredrik Ludwig Danneskiold Laurvig og en tysk Prinsesse Mathilde.

A. Flensburg,
Boghandler, Roskilde.

VI.

Sognepræst til Kornum-Løgsted 1737—50 Frederik Breum (efter Wiberg 1733—37 først Hører i Christiania og derefter Rektor i Kongsberg), gift ca. 1727 med Birgitte Dorothea Molbech, f. ca. 1702, † 1778

²⁵/₁₀ i Gladsakse, Datter af Kaptajn Andreas Molbech (ifølge Hirsch fra 1702 el. 09 Vagtmesterlieutenant og Garnisonsskriver i Kongsvinger, 1717 Auditør og 1721 Kapt.lieutenant i l. opland. nat. Infrgmt., 1725 Kapt., † 1726 ⁷/₈; g. (maaske 2. Hustru) Sahra Frantsdatter Cold, Søster til Birgitte Dorothea Molbech, gift med Prokurator og titul. Assessor Gregers Lund paa Hedemarken; jvfr. »Familien Lundh«, Frederiksberg 1911, S. 1—2. — Af Ægteparret Breums Børn antages født i Norge: Niels, ca. 1728 (senere Sergent og sikkert den fra Aalborg 1749 dimitterede Student Niels Breum), Anders (senere Skolelærer p. Kongsberg Sølvværk, † ca. 1805 uden Livsarvinger), Jens (senere Præst til Brande; Wiberg: f. i Christiania 1733 ¹⁶/₁₀) og Peder, Student priv. fra Viborg 1763.

Jeg søger: Fødsel og Vielse for Birg. Dor. Molbech, de nævnte Børns Fødsler og om disse navnlig Vielse og Død for Anders [Molbech] Breum i Kongsberg og for Peder Breum samt for den i Kornum 1745 ¹¹/₁ døbte Christiane Breum, hvis Skæbne er mig aldeles ukendt.

Mulige Oplysninger modtages med Tak af

Anton Kjølbj,
Lærer,
Løding, Nykøbing Mors.

VII.

I min stamtavle: Familien Neumann, Kristiania 1803 staar paa sidel omtalt flg.:

Paul Paulsen (Niemann, senere Neumann), kjøbmd. i Kristiania, død ³/₂ 1703, begr. ⁹/₂ der (søn af Poul Iversen, brygger i Helsingør, og Mette Rasmusdtr. Niemann), var gift med Cathrine Mikkelssdatter Schep.

De efterlod 4 umyndige børn, hvoraf kjendes: 1. Ide Paulsdtr., dbt. Kristiania ³/₁ 1685, 2. Mette Paulsdtr., dbt. ib. ²³/₁₀ 1685, 3. Antonius Paulsen dbt. ib. ¹²/₁₁ 1687.

En anden Cathrine Mikkelssdtr. Schep var 1685 og 1687 gift med Jørgen Falk i Kristiania. Vistnok den samme som ib. ²⁸/₈ 1690 blev gift med Hartvig Ruge.

Til en eventuel ny udgave af min stambok ønskes oplysninger om alle disse nævnte personer ascendens og descendens.

H. H. Neumann,
Vestre Totens prestgaard,
Bøverbru, Norge.

VIII.

Johann Lüders, geb. ⁶/₁ 1616 in Stade, Besitzer des Hofes Sunderup bei Flensburg, verheiratet mit Dorothea Holste, geb. in Kopenhagen XII 1628. Ihr Vater war der »Königl. Dannemarkische Bestalter Amttsschreiber undt Consistorial Secretarius« Johannes Holste zu Flensburg. Am 12. Mai 1649 ist diesen Eheleuten eine Tochter (das erste Kind) Sophia Amalia geboren, und zwar in Kopenhagen. Unter den 7 Gevattern ist die erste:

Ihr Königl. Maytt: Die Könniginne zu Dennemark und Norwegen, Fraw Sophia Amalia, Geborn auss dem Hohen Fürstlichen Stamm zu Braunschweig und Lüneburg, Meine Allergnädigste Könniginne undt Fraw, — die zweite: die Fraw Hofmeisterin Fraw Elsabe von Rosacorn.

Das zweite Kind hiess Friederich, geb. in Kopenhagen 13. Dez.

1650. Unter den Gevattern ist der erste: Ihr Königl. Maytt. zu Dannemark Norwegen, Mein Aller Gnädigster Könning undt Herr.

Von einem späteren Sohn heisst es in der mir vorliegenden Familienchronik von 1618:

Ao. 1658: d. 23. Octob. Nachmittags . . . ist mein Sohn Philip in der dahmaligen Griegszeit, weile wir zu Sunderup Auss grosser Unsicherheit halber nicht haben aushalten können, auf dem Fürstlichen Hause Glücksburg, woselbst wir hingeflüchtet, geboren. Undt von dem Fürstlichen Schlossprediger daselbst getauft. Undt nach Sr. Fr. Gnd. weil Wihr sonst keine anderen Gevattern in der Betrübten Kriegszeit gebeten, Philip genannt worden.

Ich schliesse aus diesen Eintragungen, dass das Ehepaar irgend welche Beziehungen zu dem königlichen Hause gehabt haben muss. Und es würde mich sehr interessieren, zu wissen, worin dieselben etwa bestanden haben. Ob sich darüber und überhaupt über das Ehepaar noch irgend etwas ermitteln liesse?

2. Der andere meiner Vorfahren, der in Kopenhagen lebte, war mein Urgrossvater, Johann Adam Ulrich Salchow, später v. Salchow. g. $19/6$ 1774. Er war ein Sohn des Physicus Prof. Dr. Ulrich Christoph Salchow in Meldorf. Er unterrichtete 1798/99 als Cornet in der Kgl. Forstlehranstalt in Kiel im Kartenzeichnen und Feldmessen, wurde 1808 Divisionsquartiermeister im Generalquartiermeisterstab, 1812 Ober-Adjutant im Generaladjutantenstab und Cavalleriemajor, 1826 Generalkriegskommissar in den Herzogtümern und Oberst, 1840 Commandeur vom Danebrog, 1840—41 Mitglied der Militaircommission in Odensee, und starb in Altona $11/6$ 1859.

Ist aus dortigen Quellen irgend etwas über seine Tätigkeit ersichtlich? Seine Mutter richtete nach des Physicus Tode ein Gesuch um eine Pension an den König, 1787. Ob die Unterstützung darin bestand, dass der König den Sohn zum Offizier ausbilden liess? Es scheint, als ob Joh. Ad. Ulrich schon 1797 am Hof in Kopenhagen gewesen ist. Mein Urgrossvater soll erzählt haben, der im Sommer 1797 verstorbene Minister v. Bernstorff habe ihm mit Thränen in den Augen mitgeteilt, dass es ihm soeben gelungen sei die Leibeigenschaft in den Herzogtümern abzuschaffen. Das bezügliche Gesetz stammt meines Wissens vom Januar 1797. Ist ersichtlich, wieviel Adjutanten in dem Generaladjutantenstab waren, überhaupt, wie derselbe sich zusammensetzte?

Mein Urgrossvater hat zeit seines Lebens Tagebücher geführt. In der Familie sind diese Tagebücher nicht vorhanden. Ob sie sich in Kopenhagen befinden, in der kgl. Bibliothek oder im Staatsarchiv? Wenn ja, wäre es möglich, dieselben zur Einsicht auf kurze Zeit zu bekommen?

Für entstehende Kosten komme ich selbstverständlich gern auf.

Past'or Nievert,
Siebeneichen,
Post Büchen Bez. Hamburg.

IX.

Johan Clüver, professor, senere superintendent hadde flere barn. Var borgermester Marcus Clüver i Krempe (se Bricka under Müller s. 576) søn av superintendenten? Med tak for enhver oplysning.

Sigurd S. Meidelt.
Oslo.

Svar.

Spørgsmaal VIII. 8. R. V. S. 79.

Foreløbigt meddeles:

Burchard Lüders blev 1643 Køkkenskriver hos Erkebisp Frederik af Bremen og efter dennes Tronbestigelse i kgl. Tjeneste, udnævnt 1654 til Fiskemester i Slesvig og Holsten samt Herskabet Pinneberg. I 1653 fik han Fritagelse for Skatter af sin Gaard Sønderup Gaard og Diderik Thomsens Gaard, som havde tilhørt hans Svigerfader, Amtsskriver i Flensborg, **Johannes Holst** i Flensborg. 1670 fik han Stadfæstelse paa dette Privilegium, der 1681 udvidedes til hans Enke. 1657 bad L. Hertug Philip af Glücksborg om Ly for sig og Hustru, da Sønderup Gaard var ødelagt i Krigen. Enken **Dorothea** fik 1673, 3. Decbr. udbetalt Mandens resterende Besolding og en Pension af 100 Rdlr. paa Livstid. 1684 fik hun eftergive^t Restancer af Kontributioner af sin Gaard. Deres Datter **Dorothea Christine**, f. 1662, døbt 22. Marts i Adelby, g. 8. Sept. 1692 smst. m. Præst i Bargum **Josua Heering**, f. 1660 i Jännewitz † 1710. (Se videre F. C. Sommer og Louis Bobé, Slægten Heering 1900, 52). Den blandt **Sophia Amalia Lüders**, Faddere nævnte Hofmesterindes Navn skal læses **Elsabe von Rossaw** (E. Marquard, Kammerrgsskr., S. 28, 33).

 Rettelse.

Persh. Tidsskr. 8. R. 4. Bd. 103. Linje 2 f. n.: Hofmst.inde hos de kgl. Børn, Sidsel Grubbe, læs: Sidsel [Jacobsdt.] Grubbe.

Medlemmer af Samfundet kan ved direkte Henvendelse til *Kraks Legats Kontor*, Nytorv 17, Kjøbenhavn B. erholde *Kraks Blaa Bog* for 11 Kr. (halv Bogladepris).

Hr. Hans Hinrichs og **Frøken Julie Petersen**
Friedrichsstrasse 36 a 1 i Slesvig *i Husum*
anbefales af Professor, Dr. phil. Poul Heegaard til Arkivundersøgelser
i Nordfriesland.

I Kommission hos Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, er udkommen: **K. CARØE**: *Den danske Lægestand 1479—1900*, V. Supplementsbind, 148 Sider, Pris 3 Kr. pr. Eksp.

Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie.

Medlemsbidraget er 12 Kr. aarlig.

Samfundet har siden dets Stiftelse i 1879 udgivet:

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

1. Række, Bind I—III (1880—82) ved *F. Krarup*.
1. — , — IV—VI (1883—85) ved *G. L. Wad*.
2. — , — I—IV (1886—89) ved *G. L. Wad*.
2. — , — V—VI (1890—91) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — I—III (1892—94) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — IV—VI (1895—97) ved *G. L. Grove*.
4. — , — I—II (1898—99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. — , — III—VI (1900—03) ved *G. L. Grove*.
5. — , — I—VI (1904—09) ved *G. L. Grove*.
6. — , — I (1910) ved *G. L. Grove og Paul Hennings*.
6. — , — II—VI (1911—15) ved *Paul Hennings*.
7. — , — I—VI (1916—21) ved *Paul Hennings*.
8. — , — I—IV (1922—25) ved *Paul Hennings*.

Foruden det aarlige Navneregister i Tidsskriftet findes i Aargangen 1892 Indholdsfortegnelse for 1.—2. Række (1880—91), i Aargangen 1904 Indholdsfortegnelse for 3.—4. Række (1892—1903) og i Aargangen 1916 Indholdsfortegnelse for 5.—6. Række (1904—1915).

Aargangene 1880—1882 er udsolgt. Prisen for Aargangene 1883—1885 er 6 Kr. Prisen for Aargangene 1886—1903 er nedsat til 3 Kr. pr. Bind, og Prisen for hver af Rækkerne til 10 Kr. pr. Række (6 Bind). Aargangen 1892 sælges ikke særskilt. — Prisen for Aargangene 1904—1915 er nedsat til 5 Kr. pr. Bind, og Prisen for hver af Rækkerne til 20 Kr. pr. Række (6 Bind). De efter 1915 udkomne Aargange koster 15 Kr. pr. Aargang. — Enkelte Hæfter sælges ikke.

AAGE FRIIS:
BERNSTORFFERNE OG DANMARK

BIDRAG TIL DEN DANSKE STATS POLITISKE
OG KULTURELLE UDVIKLINGS HISTORIE 1750—1835

I. Bind: Slægtens Traditioner og Forudsætninger. 1903. (450 Sider)
(Bogladepris Kr. 7.50) forefindes endnu et mindre Restoplag.
Sammen med II. Bind: Johan Hartvig Ernst Bernstorff i Frederik
V's Konseil (440 Sider) 1919 (Bogladepris Kr. 18.00) kan nogle
enkelte Eksemplarer faas portofrit tilsendt fra Forfatteren, Sol-
sortvej 62, København F., ved Indsendelse af *ialt 15 Kroner*.

Ligeledes kan nogle enkelte Eksemplarer af:

BERNSTORFFSKE PAPIRER

Udvalgte Breve og Optegnelser vedrørende Familien Bernstorff
i Tiden fra 1732—35

I.—III. Bind. Bogladepris ialt 36 Kr.

faas portofrit tilsendt sammesteds ved Indsendelse af *ialt 20 Kr.*

Medlemmer af Samfundet kan erhverve:

DR. K. CARØE:

DEN DANSKE LÆGESTAND I—IV.

- I. Doktorer og Licentiater 1479—1788.
- II. Kirurger. 1738—1785.
- III. Den danske Lægestand 1786—1838.
- IV. Den danske Lægestand.
Supplementsbind til 7. Udg. (Læger, der har taget
Eksamen efter 30. Januar 1838 og er døde inden
1. Januar 1901.)
for 6 Kr. Enkelte Bind 1 Kr. 50 Øre.
Prisen for Ikke-Medlemmer er 8 Kr. Enkelte Bind 2 Kr.

HENRY BRUUN:

DANMARKS AMTSFORVALTERE 1660—1848

for 3 Kr. Prisen for Ikke-Medlemmer er 5 Kr.

samt

FRITZ JÜRGENSEN WEST:

DE KONGELIGE AMTMÆND I HERTUGDØMMET

SLESVIG 1660—1864

for 1 Kr. 50 Øre. Prisen for Ikke-Medlemmer er 3 Kr.

**Bestillinger bedes indsendt til Sekretæren for Danmark: H. Hjorth-
Nielsen, Nybrogade 32, København K.**